

LA CAMPAÑA DE GRACIA

¡ALERTA!

Mestre, si continueu proteixint á aquesta *canalla* os tornarem á picá la cresta.

INTER NOS.

ALLÉM! callém! Aixis lo govern ho mana: l' obediencia cega prescriu que 'l poble siga mut.

Si aviat á tots los espanyols se'n véu anar á demanar caritat ab una guitarrota com los cegos ó ab una campaneta com los muts, resignémnos, que de massa mirar las cosas, haurém perdut la vista, y de massa enrahonar, la paraula.

La llàstima es que ni 'l ser *cegos* ni 'l ser *muts* nos eximeixi de concorre á la reserva.

Pero 'l nostre govern es paternal, y fins al esgarrarnos, vol feno un benefici. Sense ulls lograrém pérde'r de vista: sent muts no l'hi tindrém llengua, y de totes maneras nos evitarem mal-de-caps, disgustos y alguna enrogullada.

Que la guerra cubreix de sanch á la patria desolada, que 'ls carlins entran als pobles, y 'ls esprimeixan com una esponja, deixantlos séchs perque després ab uns quants untets de petroli cremin com brescas;

Que hi ha per tot arreu fusellaments, assassinats, violacions, que 'l crim eixint de mare com un riu desbordat cubreixi de dol y de espantá las mes ricas comarcas de la nació;

Quelas vias estigan iaterrompudas, l' industria paralisada, lo comers per terra, lo treball en l' agonía, que 'ls preus dels que-viures fas-sa morir d' espant;

¿Hem d' alarmarnos per aquestas petiteses? ¿Hem de cridar? Francament mes val no véure'u; mes val callar: mes val ser cegos, mes val ser muts, tot á la vegada.

Pero hi ha *cegos*, que no sentho de naixement, ab la vista perduda 's recordan, com si 'u tinguessen davant, de tots los objectes que existeixen al seu alrededor: hi ha *cegos* y *muts*, que sense veurehi, ni poder parlar, escriuen.

Y aquests *cegos* y *muts* son los periodistas ministerials.

Aquests se diferencian del resto dels espanyols en que si no enrahonau tenen lo privilegi d' escriure, y en que si no hi veuhen, no es que 'l govern los haja tret la vista, sino que la passió 'ls l' ha feta perdre.

Ab aixó son *cegos* y *muts* diferents de tots los demés que existim, tant diferents que fins poden servirnos de *lassarillos* y enrahonar per ells y per nosaltres.

Jo tot sovint m' entussiasmo ab los seus plans: es una flaquesa, prou que m' ho co-nech; pero.... hi ha tant pocas cosas avuy qu' entussiasmin, que bè se 'm pot dispensar que piqui de mans, quan los periodistas ministerials m' anuncian un dels seus projectes!

Jo no vull parlar per mi, perque *muixoni!* es la consigna.

Si per mi parlés vos pintaria al poble abatut perque no se l'hi donan armas, á las poblacions desesperadas perque á cada punt se veuhen convertidas en bocada de llop carlí: 'us diria que aquesta guerra que ja fá dos anys y mitj que devora á l' Espanya, podria acabarse en pochs dias, si s' aprofessin tots los elements liberals que existeixen.... tantas cosas podria dirvos; pero are 'm recordo que també soch mut y soch cego, y que 'l govern ab véu imperiosa, com la de un mestre d' estudi de trent'anys enrera, 'm diu *muixoni!*

No, no: que parli qui puga ferho, que parli qui no tinga com nosaltres roba astesa, que parlin los periódichs ministerials.

En un país que no fos lo nostre, dura guerra tant espantosa com la qu' estém. vessant sols una cosa 's discutiria: los me d' acabarla.

Mirariam fins á quin punt pot ó no armarse la milicia, quina organisació deuria dàrseli: s' estudiaria 'l modo de tenir molta gent ab pochs diners, moltas fortificacions ab poch

gasto: se veuria la manera d' acabar mes aviat ab tanta vergonya.

Aquí succeheix tot lo contrari: aquell ditxo que diu que 'l espanyol, després de haver menjat avuy, s' ajeu á la bartola sense pensar ab l' endemá, no es pas del tot exacte.

En primer lloch l' espanyol ja fá temps que no menja, y quan se ajeu ho fa ab lo ventre vuit, y si es cert que no pensa ab l' endemá, no 'u es menos, que ab l' endemá somia.

Algunes vegadas somiará truitas.... com que 'l pobret té tanta gana, y 'ls ous ja van á set ralets la dotzena!....

La Politica, periódich ministerial, es d' aquests que dormen á la bartola y dels que somian. Los carlins creixen y eternisan la guerra.... lo poble está sens armas.... ¿qué hi falta aquí? ¿Armar al poble?.. Pues no senyors,

Lo que aquí hi falta es una intervenció estrangera; lo poble es *mut* y *cego*... la idea liberal no l'hi importa res: com que al cap de vall no tothom cobra del pressupuesto....

Vingan los estrangers, y després de treure 'ls carlins, que regalin Espanya al rey de Portugal, que per lo poch que val Espanya, es una limosneta que no mereix la pena de anomenar.

Y si ni 'ls espanyols ni 'ls portuguessos s'hi avenen, ja s'hi avé en Bismark, y are aquest senyor está de moda.

Hi haurá una guerra europea: á Espanya se l'hi reservarà 'l pobre paper de metxa per encendre 'l polvorí.... Pero no hi fa res: per veure tantas desgracias, l' Espanya recobrará la vista, y la paraula l'hi tornarà per exclamar:—¡Ay! ¡pobra de mí! M'han bén amagat l'ou!

BATALLADAS

En lo próxim número de *La Campana*, introduhirém reformas notables, per corresponde al favor que 'l públich nos dispensa.

En lloch de publicar tant solzament xardas y endavinallas, publicarém també geroglífichs, logografos, salts de caball, anagramas, problemes matemátichs, castellanífichs y altres jochs d' ingení, sense per ciò perjudicar en res, la part de texst, que com fins are será nutrit y variat.

Lo que ha de fer lo públich es no olvidar-nos, que nosaltres no 'ns olvidarém d' ell.

L' *Enigma* ha deixat d' existir. ¿Volent saber perqué?—Es un *enigma*.

Haventnos encarregat que donessim las solucions de son últim número, nostres lectors las trobarán en la darrera plana.

Los periódichs anuncian que aviat no podrán dir res, perque 'l govern tracta d' impossarnos la política del silenci.

De modo que á seguir aixis, las nacions estrangeras, de l' Espanya 'n dirán la Cartuixa d' Europa.

En quan als Espanyols farém com aquells frares: al trobarlos dirém:

—*Morir debemos—Ya lo sabemos.*—

Y veus' aqui com tot defensant la llibertat arribarém á uns temps mes enderraris encare que 'ls de Felip II.

Lo cabecilla Lozano ha dirigit á l' empresa del ferro-carril del Mitj dia un ofici, dihenthi que á tots los empleats que trobi en la línia férrea 'ls fusellará, després de havérlohi fet administrar los sagraments.

Hi ha carlins que prescindirán del sagraments; pero de fusellar, no hi ha perill!

Espanya ha sigut Monarquía, ha sigut República, hi ha qui voldria que fós imperi; pero las nacions estrangeras l' han feta Ducat.

Si: perque al dirigirse á n' en Serrano per boca dels seus embaixadors, no l' hi deyan—Emperador, sino Senyor Duch.

¡Alegréuvs los que treballéu per la gran desa de Espanya! Als ulls dels estrangers, som un Ducat! ¡Quins progressos! Y tot, per no voler la República.

En Saballs ha quedat destituit; pero un nou cabecilla ha vingut á rellevarlo.

Se diu que 'l Tercer l'ha enviat, perque de nit las víctimas de Llayers y Vallfogona l' hi sortian á estirarli 'ls peus.

Lo nou cabecilla porta la missió de tirar un vel sobre aquella carniceria: se diu *Velasco*; pero per aixó per mes que duga 'l vel, no 'ns treurá l' asco de sobre.

Després de la pallissa de Caldas, los carlins van entrar á Vich al toch de una xaranga.

De modo que las tundas sembla que 'ls posan de bon humor.

Apa, donchs, minyons: si voléu divertirvos de debó, anéuse 'n á trobar á l' Estéban tot sovint.... L' Estévan!... Es un brigadier molt de la gresca!...

Diu un periódich que la fam comensa á deixar sentir en Vizcaya.

També 's deixa sentir en lo resto de la nació: Espanya entera té fam y set de justicia.

La fam de Vizcaya ray!

Ab unas quantas felpas que 'ls donga 'n Moriones, sempre tindrán los punys per rosegarses 'ls.

Un periódich Alfonsí *Lo Diari Espanyol*, declara que si es partidari del noy Alfonso, lo vol net y pelat, de modo que vinga aquí tot sol, sense acompañament dels seus pares....

Lo Diari Espanyol, per la gran afició que demosta á la criatura, no es mes que un periódich infantil.

Segons se diu lo general Zabala está escribint una memoria.

Per mort de Dèu, no 's cansi Senyo Zabala: la memoria del seu mando ja la tenim bè prou, y algo difícil será que se 'ns ne vaja.

Y després ja que escriure un llibre, que al cap-de-vall, no pot ser altra cosa que una llarga sèrie de punts suspensius?...

LLETRETA.

Quant veix lo carlí que corra
y s'hi escorra
tras d' ell lo mal capellá,
trocantne per la canana
la sotana,
no m' ho puch pas acabá.

Quant lo veig qu' ab veu sumissa
ne diu missa
y corrent com lo senglá,
ab sanya salvatje, innoble,
crema un poble,
no m' ho puch pas acabá.

Que tot un bisbe... un prelat...
cor malvat
á fer la guerra se 'n vá
y roba si així 's presenta,
me rebenta:
no m' ho puch pas acabá

Quant mes los miro y remiro,
me regiro
y acabo per treure 'n clá
qu' eixos vils ténen las venas
de las yenas:
no m' ho puch pas acabá.

Si aixó que s' diu, que de Roma...
(punt y coma;) se consent que 'l capellá digui la missa ab pistola,
(si no es bola) no m' ho puch pas acaba.

Son los carlins com panteras bestias fieras, que ja may baixan pèl pla; si hi baixessin, ja 'u veurian com riurian:
no m' ho puch pas acaba.

¡Fanàtichs! los qui en lo pit duhéu escrit de Jesús lo nom preclá.
¡Permeteu tal villania?
¡Jesús-María!...
no m' ho puch pas acaba.

Plego, ja, donant per tema aquet lema:
«que la pagui 'l qui la fá.» Si no 's fá guerra á la guerra (colls à terra)
no ho podrém pas acaba.

A. F. O.

REPICHES

Los carlins de un poble de Navarra, feyan veure tot sovint que s' acostava una columna: sortian del poble, emprenian un passeig militar, tiravan quatre tiros, tornavan al poble y pregonavan al aire una victoria, que no existia mes que en les sèvas tragaderas.

Un dia que ventavan las campanas, ab motiu d' aixó, una d' ellàs, ¡patapla! se trencava, cau dessobre de un carli, y ab lo temps de dir Jesus me l' envia al altre barri.

La campana aquesta, estimats lectors, per si no 'u sabian, era cusina germana de la nostra: lo seu pare era germà del pare de *La Campana de Gracia*.

¡Que bè 's coneix la gent de la nostra família!

Hi ha la costum, de dirne de la dona, *la costella*.

¡Qué será dochs la dona dell' Terso?—Una costella de teresa.

Un carnicer diu que per fer una teresa una costella, á lo menos, tè de ser de vaca.

Los alfonsins ja fá dias que s' veyan las orellas.

—Lo nostre Alfonso, exclamaven fregantse las mans de gust, segueix totas las córts d' Europa y á tot arreu es bén rebut: á Inglaterra, á Bèlgica, á Austria: are se 'n anirá á Alemania.... y d' Alemania á Espanya de tiron.

Efectivament ha anat á Alemania, y com que allà Guillermo es l' emperador y Bismarck es son profeta, se 'n vá á casa de Bismarck, desitjós de posarse á las sèvas ordres.

Hi arriba, truca y 'ls porters lo treuenen fora:—En Bismarck per vosté no hi es—l' hi diuen:—Aqui no hi entran criatures....

—Es que jol... digué l' Alfonso.

—Largo, largo, ó sino l' hi dirém de un' altra manera.—

Vosra causa, alfonsins ab semblant xasco ha rebut de 'n Bismarck un cop de casco.

Los vils carlistas entre Vich y Tona despullan á una dona: y després de comesa tal hassanya un cabecilla diu ab véu salvatge:

—T' estimém tant, que t' fém servir d' imatje: aixis, núa com tú, volém á Espanya.

Un fumador roba tabaco, un sastre panyo, un carnicer carn: tothom que s' dedica á l' art de Caco s' apodera de lo que necessita.

¿Que roban los carlins?

Llegím un periódich y 'ns dirá que del vols de Tortosa se 'n han endut 250 mil kilògramos de garrofes.

Ja 'n tenen de sobras per rosegarme tot l' any, y per omplirne 'ls seus periódichs.

Lo comandant d' armas de Vilella va batre á una partida de 18 homes montats, causantli onze morts y quatre presoners: entre 'ls primers s' hi conta al cabecilla, que s' deya Calvo.

Las ocasions las pintan *calvas*; pero quan hi ha valents com lo comandant d' armas de Vilella, per *calvas* que las pintin, los cabells se'ls posan de punta.

Un periódich valencià dona compte de un miracle obrat per l' oli de la llàntia del San Cristò de Alcudia de Crespins.

Hi havia un tulit, y mentres dormia, la sèva dona se 'n anà á buscar una xicra d' oli, l' hi féu unes fregas á las camas, y al desesperar-se ja caminava com l' altra gent.

Alguns s' han rigut d' aixó.... ¡Impios!
¡Heretjes! ¡Volterians!

¡Qué! No saben la gran relació que té la *llana* ab l' oli? Mirin, si no la untessin, la *llana* no 's filaria, y 'ls capellans haurian de dur sotanas de cotó.

Aixis donchs, que Dèu mantinga la *llana*, y l' oli de la llàntia del Sant Cristò!

Expressions molt propias dels carlins:

—Me caso ab ronda!... y ¡me caso ab Ceuta!

La primera quan una *ronda* 'ls atunyina: la segona quan es *lo Fijo* que 'ls fá corre.

Escena íntima de la insurrecció carlista.

D. Alfonso.—Mira noya: lo tio Chambord té molta rahó: en lo seu manifest diu:—Moriré abrasat ab la BANDERA BLANCA. Jo també.

D. Blanca.—Y ahont la tens?

D. Alfonso.—Ets tú, senyora de la mèva carpanta. ¿No has sentit que per aquesta terra tothom te diu *bandera* y tothom té diu *blanca*?.. Vina als meus brassos, que desitjo morir abrasat ab tú.

Las donas que van plassa s' esgarrifan del préu del comestibles.

—May s' havia vist, exclaman: figuréuvs los ous á sis y á set rals la dotzena.

Ignorants! No saben elles que si 'ls ous van cars, es de tants que n' hem amagat á n' als carlins!

Perseguits los carcas per tot arreu, sembla que han acordat tornar á l' antigua tècnica d' espardenya.

No hi fa res! Que emprenguin los soldats la tècnica del sabatot, y.... surra que te crió.

—Jo no se, deya un, quin resultat ne traurá l' govern dels soldats d' aquesta última reserva: l' home de trenta á trenta cinc anys per ser soldat ja es massa vell... Ademés la vida de familia l' hi ha tret lo brio de la juventut: dels trenta als trenta cinc, l' home ja es gallina.

—Gallina vella fá bon caldo, l' hi respongué un que l' escoltava.

La causa de que entre 'ls carlins hi haja tanta llana, es tan antigua com lo catolicisme.

Desde 'ls temps mes remots, los bisbes s' atribueixen lo càrrec de pastors, y tractan d' ovellas al seu feligresos.

Y per mes que la revolució d' en tant en tant las esquili, la *llana* sempre 'ls torna á creixe.

ETIMOLOGÍA.

Un gran sabi buscant de tots los pobles l' origen mes probable, se tornava ximplet á marxes dobles buscantne 'l de una terra del diable. Eran—¿no hi atinéu?—las Vascongadas las que l' hi davan de neguit febradas.

De que vindrà aquest nom? se preguntava y en vā lo seu ingeni torturava.

De prompte una notícia ha tingut que me 'l ompla de delicia: «lo Terso derrotat en gran manera... en basca las provincias al darrera.....»

—¡Oh fortuna ditxosa! exclama 'l sabi ja hi acabat la tasca de las tascas: ja desde aquest instant dirá 'l meu llabi: —«D' aquesta BASCA vé que 'n digan VASCAS.»

PROSA POÉTICA.

Are 'us vaig á demostrar sense dirvos gaire cosa, que fins l' home de mes prosa en poeta 's pot bén tornar.

Veus un sereno qu' espanta ab son cantá esgarrifós? es un poeta: si senyós: ja es sabut que 'l poeta canta.

A la Rambla de las flors veus un sorge fent la mona á raspa lletja y bufona? Es poeta: viu dels amors.

Un carboner véus venir tot negre á mes no podé? donchs es poeta perque té molt negre 'l seu porvenir.

Veus un tipo que may rió per casa una barraca, tracta ab noyas, dú casaca? Donchs es poeta perque escriu.

Veus un que vá apadassat brut y sense cap calé? No cal dir que 'u es també perque sempre està tronat.

Y hasta 'ls carcas carrinçons ho son, y no vá de broma no endevinas perqué? Home, perque viuhen d' ilusions.

JOAN TITAS.

CANTARELLAS.

Sento per tú en lo meu cor, un pam pam molt repetit; pero mes sento 'l de casa, quan trucan al segon pis.

P.

L' únic punt invulnerable del carlista es lo clatell: com lo té tot ple de llana las balas no l' hi fan res.

T. DE S.

Calma, hermosa, la sospita no sentis per mi menys preu, tórnam per Dèu l' esperança.... y la pesseta que 'm déus.

Los valents de Puigcerdá n' han plantat una bandera, ab un lletrero que diu: —«A quarto 's veneñ las peras.»

La Verge de Montserrat
té la cara moreneta,
tant sols perque donya Blanca
no puga dir que s' hi sembla.

Los carlins de Catalunya
portan sabatas de goma:
no sé si es per l' humitat
ó per mor de poguer corre.

BRÉU.

EPÍGRAMAS

Un tocinaire jo sé
que va dir á un tartamut,
que per son etern ambut
hauria fet per llauné.

Ell prou véu las cotxinadas,
baconadas y porcadas
que de dret á dret l' apuntan;
mes ell no s' inmuta gaire
perque pensa:—«es tocinaire:
D'eu los cria y ells s' ajuntan.

C. DE V.

Mira noy va dirme en Tano
si t' casas ab la Rosé
anirás molt brut de roba
y de butxacas molt net.

F. C. Y G.

Jo tinch un amich que 'm diu
que coneix á un carlí honrat:
ja feya b' aquella vella
de no volgues' morí may.

J. T.

—Qui se m' ha begut lo ví?
deya un carlí borratxó:
si 'u arribo á saber jo
se recordará de mí.
—Jo me l' hi begut, i perqué?
lo seu cabecilla diu.
—Donchs sent aixis, don Feliu,
bon profit fassa á vosté!

U. F.

Un home vá á trobar á un metje.

—De que 's queixa? l' hi pregunta aquest:
que l' hi fá mal?
—No res, senyor doctor, no puch dormir....
—Aixó ray: jo 'us faré una recepta.—Y sen-
se calcular res mes, ni acabarlo de deixar es-
plicar, l' hi receptá uns quans grans d' opi.
—L' home hi torná al cap de uns quans dias:
—No puch dormir encare, los hi he fet pendre
allò y ho han deixat.
—A qui ho héu fet pendre?
—Ay, ay! á las pussas.

Un rector que tenia tres majordonas predi-
cava un dia y deya:

—Amats germans: lo pecat mes gran i qui
diriau qu' es? Es lo pecat de la carn. Y per
qui motiu diriau qu' es lo mes gran? Perque
per durlo 's necessita que sigan dos: un home
y una dona.

—Que poca forsa déu tenir lo rector, deya
un feligrés despres del sermó!

—Perque? l' hi preguntaren.

—Perque á casa sèva per dur lo pecat de la
carn, necessitan ser quatre.

Un home bastant palurdo estimava á una
dona bastant graciosa.

—Estimam Laura, l' hi deya, y entre tots
dos tindrém gracia com á 40.

—Tè rahó, l' hi deya la senyora: jo 'n tin-
dré com á 4 y vosté com á cero.

—Estich enamoradíssim de la bailarina Tu-
la: per ella faria qualsevol cosa, deya un amich
á un altre.

—Y... suposc que donant qualsevol cosa per
ella, alcansas los seus favors.

—Si, amich meu, concorro las seves reu-
nings, y fins algunes vegadas logro la ditxa
de menjar en la seva mateixa taula.

—Donchs, fesme un favor: mira si per
aqueells salons hi trobas una hisenda de mil
mojadas y una casa de dos cents pams de fat-
xada y quatre pisos que jo hi vaig perdre,
temps enrera.

Una dona tenia una filla: la va casar, y lo
seu marit l' hi va sortir un gendre fet y dret.

Dels disgustos van passar á las barallas, y
un dia reconvenint á la filla, deya la mare:—
Sembla impossib'e tanta ingratitud! ¿Aixis
pagas l' haverte portat 9 mesos al ventre?

—Miri, sogra, digué 'l gendre: acabi d' es-
tarse l' any aqui á casa, y encare 'ns deurá
tres mesos.

En una ciutat l' arcalde tenia la mania de
fer versos.

Escrigué una comèdia, y va ser terrible-
ment xiulada.

L' escàndol pujá á tal punt que tingueren
d' intervenirhi 'ls municipals.

—Qui mou aquest esbalot? deya un d' ells
no entenenste de feyna, al veure que 'l xibari
era general.

—Qui? 'l Senyor Arcalde, va respondre un
dels concurrents.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR de la Campana.

Han remés xaradas ó endavinalles dignes d' insertarse, 'ls ciutadans Barret vell, Cupido sense fletxes, Tres de secas, Patafi, B. M. O., J. E., Mariano Cadenet y Cusi de l' Angelona.

N' han remesas que pera incartarso haurien d' arro-
glades los ciutadans Canari, Primo, Un anglés, R. de S., F. C. y G., Gat dels frares, Pere Botero, Violinista estripat, Fill del bisbe, Guerrero sense casco y S. Salvatje.

Las demés que s' han remés y 'ls noms dels autors de las
quals no quedan mencionats, no poden insertarse per fluiras,
fàcils d' endevinar, mal combinadas, mal versificadas ó per
altres defectes per l' istil.

Ciutadans F. Rillob.—La solució de las seves xaradas or-
togràficament està mal escrita: per lo tant no son acceptables.

—Gestus. Insertaré la seva poesia.—Bréu. No cal dir que
farem lo mateix ab lo que vosté 'ns remet.—Llarch del Ensanche.

Lo comptaurem.—Rita Heber de P. Insertaré una can-
tarella de las que 'ns envia.—B. M. O. Faré lo mateix ab

algunes de las seves.—Ciutadans Manrique el Trovador,
Guri, Visnet de un fraile, X., Enrich Garicías, La mar...., en
Reus, R. de S. y Gat dels frares.

Lo que aquesta setmana 'ns envian no fa per casa.—J. Horta. Nos agrada la seva poesia
pero es massa llarga y ha passat ja d' oportunitat.—Ciri

Trencat. Es llàstima que la seva poesia estiga tant mal ver-
sicificada, perque 'l pensament qu' inclou es molt boach.—Un

barbé. Vosté diu ser amich del anterior, perque adoleix dels
mateixos defectes.—Cusi de l' Angelona. Y vosté té dos quar-
tos de lo mateix.—Dos escabellats. No podré aprofitar mes

que un epígrama: lo cuento es mes veïl que l' anar á peu.—
Posturas. Insertaré alguna cosa de lo que 'ns envia.—Lien-
gut. Lo pensament del epígrama es bonch: la forma devesible.

—Papallona. A lo dicho 'ns hi atenim: las altres no
serveixen.—Tres de Secas. Està bé lo que 'ns envia, ho in-
sertaré.—J. C. y G. Miraré de comptaurel tant prompte
com ne siga possible.—Pere Botero. La causa de que no po-
guem favorirlo tant com volíram no depen de nosaltres, sino

de vosté mateix: fassiu millor y quedará content; de lo que

'ns envia aquesta setmana no podem aprofitar mes que 'l

cuento, y encare arreglantlo molt.

SOLUCIÓN

á la xarada y á l' endavinalla del
últim número

Ab una CA-NO-NA-DA /oh cosa rara!
ne van ferir á un CA-PE-LLÁ en la cara,
y ampararse vá á casa de un cere
que treballa molt b'è:
un ciri l' hi comprá,
lo feu d'ú á Sant Arcís y no 's curá
y als del seu coro deya:—Si no 'm curu
Sant Arcís de ré 'm val en eix apuro.

TRES DE SECAS.

Han endavinat las tres solucions los ciutadans
Ciri Trencat, Eurich Caricias, A. F. O., Cupido
sense fletxes, Gat dels frares, dos escabellats, Pe-
re Bolero, un mort que camina, un anglés, un
jove tronat, un violinista estripat, Fill del Bisbe,
Barret Vell y Papallona.

Han endavinat no mes que las 1.ª y 2.ª los
ciutadans Guerrero sense casco, Rata pinyada,
La mar.... en Reus, Diumenge de Rams, Cristina
Tirabuixó, Ll. Crestas, S. S. Salvatje, Serafí
d' Ayquera, un barbé, Botigué xato, un llengut
y A. Trapella.

La 1.ª solzament lo ciutadá Catorz' anys. Y no
mes que la 2.ª 'l ciutadá Posturas.

XARADA

I.

L' hu-dos-tres-quatre-cinch-sis
es quatre-cinch-sis que ataca
sis tots los que 's troben vuyda
ab sa quarta la butxaca.

Un tres-quatre vaig trobar
que dos de miseria estava,
mes no dos d'enteniment,
que hu al reves dona la quarta
y 'm diu ab molt de misteri:

—Tinch quatre-cinch-sis ficada
al cap, d' un hu-dos-tercera,
tres bé 'm donan, que 'm fá falta
l' hu-dos-tres que necessito,
tres hé sublevo l' esquadra
que tinch allá sis-quart-tres.
retira la quatre y martxa.

Jo dich es boig eix tres-quart!
Com á molts la tot ataca!

J. DE CÀN RAMON.

II.

Es dos-quarta dos-tercera
una prima-dos y tres,
y aquest mon en que vivim
una inmensa total es.

TARAVILLA.

ENDAVINALLA.

Sense ser piano m' afinan,
sens tenir boca, tinch dents,
sens ser payella tinch mánech,
tallo sens ser gavinet,
tinch corda sens ser rellotje,
tinch fulla sens arbre ser....
Ja véus lector si soch clara,
si puch dirte ja res mes.

PERE BOTERO.

(Las solucions en lo proxim número.)

Soluciones del último número de «EL ENIGMA.»

GEOGLIFOS.—1.º Navarro Rodrigo, Colmenares, Camacho, Ulio, Serrano Bedoya, Sagasta, Rodriguez Arias y Romero, forman el nuevo ministerio.—2.º A muertos y à idos, no hay amigos.—3.º Un quinto corta de Carlos—la cabeza envejecida y escaman las naciones—cesó la negra partida.

ANAGRAMA.—Hora, Aro y Ora.

GRAMATICA PARDA.—El pez, la pez y Lo-pez.

ACERTIJOS.—Murciélagos.—Tabaco.

CHARADA.—Ce-ro.

PROBLEMAS MATEMATICOS.—1.º Nueve libras cuatro onzas de chocolate.—2.º Un tercio de guardia civil es mayor que un guardia civil.—3.º La hora tiene 34 cuartos para los coches de alquiler.

SALTO DEL CABALLO.—Clerarda, tu cuerpo es tal,—que dicen cuantos lo ven—que en lo angosto es como el biea—y en lo largo como el mal.—Y tantos gustos agosta—tu trato, vista y engaños,—que por el cuerpo y los daños—te llamamos la langosta.

FUGA DE VOCALES.—Trajes de mode y muy finos—lleva Blasa la elegante,—pero nada es semejante—al pañuelo de merino.—Blas que celebra oyó—dijo con tono sincero—pues señores, el cartero—que da la lana soy yo.

FUGA DE CONSONANTES.—Cielo dia un estudiante—al revisar su ropillh,—se encuentra en la pantorrilla—un enorme interrogante.—Siguio el pobrete adelante—y al ver que en puntos hervia—su calceta maldecía—diciendo; Cuan buena fuera—si mas estambre tuviera—y menos ortografía!

IMP. DE LA V. Y F. DE GASPAR.—ATAULFO, 14.

1. Lopez editor.—Rambla del Mitj 20.